

Реалізм у літературі XIX століття

1. Значення терміну «реалізм»

Реалізм XIX ст. (правдиве, об'єктивне відображення дійсності) – літературний напрям, у якому людина розглядається в її зв'язках із соціальним середовищем. Сформувався у 1830-х рр. певною мірою як заперечення художніх принципів романтизму.

Іноді реалізм XIX ст. називають «класичним реалізмом» або «критичним реалізмом».

Реалізм – основний напрям у літературі XIX ст.

2. Теоретичне обґрунтування реалізму. Походження терміну

Літературним маніфестом реалізму стала передмова Оноре де Бальзака до «Людської комедії».

Сам же термін «реалізм» вперше використав французький критик та письменник Шанфлері у 50-х рр. для визначення мистецтва, яке протистоїть романтизму.

3. Характерні риси реалістичної літератури XIX ст.:

- головна проблема – взаємини людини і суспільства;
- відтворення людської особистості в тісному взаємозв'язку з навколишнім середовищем;
- поглиблений соціальний аналіз;
- об'єктивність, достовірність відображення (змалювання життя „у формах самого життя”);
- конкретно-історичний підхід до зображуваного;
- типізація дійсності;
- індивідуальність і неповторність образів при їх типізації;
- вплив природничих наук, філософії позитивізму на літературу;
- провідні жанри реалізму: роман, повість.

4. Представники літератури реалізму XIX ст.

Франція: Стендаль, Оноре де Бальзак, Гюстав Флобер, Гі де Мопассан.

Англія: Вільям Теккерей, Чарльз Діккенс.

Росія: Олександр Пушкін («Євгеній Онегін», прозові твори), Михайло Лермонтов («Герой нашого часу»), Микола Гоголь («Мертві душі»), Федір Достоевський, Лев Толстой, Антон Чехов.

Україна: Тарас Шевченко, Панас Мирний.